

'Heykeliyle yaşıayanlar'a saygı...

16/02/2016 16:50 | A+ A-

Heykel, Türkiye için hep sorunlu bir kelime oldu. Anıt ile yan yana anıldı her zaman. Kolu kırıldı, yıkıldı, üzeri boyandı, gözü oyuldu, bedeni örtüldü. Oğuz Erten'in küratörlüğünde Bozlu Art Project'te açılan 'Saygı II' başlıklı sergi, Türkiye'de 'heykeliyle yaşıayan' Seyhun Topuz, Meriç Hızal, Candeğer Furtun, Aloş, Osman Dinç, Mehmet Aksoy, Koray Arış, Rahmi Aksungur ve Server Demirtaş'ın farklı üsluplardaki yapıtları üzerinden heykele saygı duruşunda bulunuyor.

Haber: NAZLI PEKTAŞ / Arşivi

Heykel, Türkiye için hep sorunlu bir kelime oldu. Anıt ile yan yana anıldı her zaman. O yüzdendir ki sokaktaki insan için, ölüme yakın hayata uzak oldu hep. Kolu kırıl yıkıldı, üzeri boyandı, gözü oyuldu, bedeni örtüldü, olmadı bir parkta gözlerden uzak bir alanda yalnızlıkla cezalandırıldı. Heykeli suçlu ilan eden kùltür sanat politikalarının içinde, vandallık kolu kanadı kırık nice heykelle bizi yüz yüze bıraktı.

Kent ve heykel ilişkisi türlü mazeretlerle bizi sürekli meşgul etti. Oysa ki Anadolu coğrafyasında heykel ile olan ilişkimizin güçlü bir arkeolojik geçmişi var. Ama bu geçmiş, heykeli müzelerde seyirlik nesne olmaktan kurtaramadı. Bilindiği üzere 1970'lerde Cumhuriyet'in 50. yılında İstanbul'a 50 heykel yerleştirme etkinliği düzenlenmiş, 1992 yılında ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi 'Açık Alanlara Üç Boyutlu Çağdaş Sanat Yapıtları Yerleştirme Etkinliği'nde uygulanacak projeleri seçme üzere bir yarışma açmıştır. Tarihe baktığımızda karşımıza çıkan bu iki proje ve yapılan taş heykel sempozyumları, hepsi iyi niyetli ve kararlı çabaların sonucu olsa da kamusal alana geçici/kalıcı bir sanat eseri yerleştirmek öteden beri çeşitli sorunlar taşımıştır. Halkın o eseri sahiplenmesi/sahiplenememesi ve sonrasında koruması/koruyamaması başlıca bir sorun olduğu gibi dönemin siyasi atmosferi de heykellerin akıbetini çizen unsurlar arasında yer almıştır.

Türkiye'de açık alanlarda yer alan heykeller başta Atatürk olmak üzere tarihe mal olmuş önemli kişileri ve olayları temsil eden heykeller oldu. Türkiye'de anıt dışında sanatçıların özgün üslubunu yansıtan ya da bulunduğu yerin belleğinden, sosyal ve fiziksel özelliklerinden yola çıkan çağdaş heykel sanatı örneklerinin sayısı ise hej yetersiz kaldı. Kentin katmanlı sosyal ve fiziksel yapısı ile ilişki kurmaya çalışan heykeller ise parklarda meydanlara sızmayı bekledi hep.

Politikanın kasvetli ve karanlık yüzüne rağmen Türkiye'de heykel, ifade özgürlüğünün bir biçimi olarak 1950 ve sonrasında modern Türk resmi ile eş zamanlı olarak soyutu da içine alarak figürle birlikte yol almaya devam etti. Türkiye'nin kamusal alanda heykelle olan teması hep sorunlu ve sancılı olsa da sanatçılar üretmeye dev etti ve ediyor.

Seyhun Topuz

Bozlu Art Project, küratörlüğünü Oğuz Erten'in yaptığı 'Respect II/ Saygı II' isimli sergi ile bakışımızı, üretimi hiç bırakmayan, sözlerini elleriyle anlatmaya devam eden dokuz sanatçının eserlerine çeviriyor. Sergide yer alan sanatçılar yukarıda kısaca sözünü ettiğim sancılı geçmişe rağmen ısrarla ve inatla iş üretmeye devam eden sanatçılar.

Serginin ana ekseninde kuşkusuz sanatçıların kesintisiz üretimi ve bu alanda yıllardır yılmadan gösterdikleri emek var. Bozlu Art Project, bu sergiyle Türkiye'nin üç boyutlu iş üretim serüveninde karşılıklarına çıkan zorluklara rağmen, üretmeye tutkuyla devam eden sanatçılardan saygı ve övgüyle söz ediyor. Sergide yer alan duayer sanatçılar, Türkiye'de 'heykeliyle yaşıayan' sanatçılardır ve onları rengârenk sözleriyle bir arada görmek hepimize iyi gelecek.

Koray Ariş

Seyhun Topuz, Meriç Hızal, Candeğer Furtun, Aloş, Osman Dinç, Mehmet Aksoy, Koray Ariş, Rahmi Aksungur ve Server Demirtaş'ın yapıtlarının yer aldığı sergi; ortaklı olmakla birlikte, dokuz farklı üretim anlayışını temsil eden sanatçıları bir arada görme olanağı sunuyor.

Sergi; bu dokuz sanatçının, sanatla hayatı birleştirdikleri üretim süreçlerinde türlü tanıklıklarla şekillenen eserleri yan yana getiriyor. Heykelin mekân ve kütle ilişkisi ekseninde; doğal, geometrik, soyut, figüratif, hareketli formlar ve farklı malzemeler gördüğümüz sergi, izleyiciyi Türkiye'de heykelin anlatım dilini dönüştüren ustala eserleriyle baş başa bırakıyor.

Mehmet Aksoy

'Respect II/ Saygı II' bir yandan sergide yer alan sanatçıların yapıt okumaları üzerine odaklanırken; öte yandan da Türkiye'nin modern heykel serüvenindeki önemli figürlere yaklaşarak, kamusal alanda heykel ile olan mücadelemizi hatırlatıyor ve bu alandaki eksikliğimiz hakkında yeniden düşünmemizi öneriyor.

'Respect II/ Saygı II', düşüncenin malzemeyle buluştuğu eşsiz anların, üçüncü boyuta dönüşen anlamını Türkiye'nin usta sanatçıları ile yeniden okutuyor.

'Respect II/ Saygı II' başlıklı sergi 15 Mart'a kadar Nişantaşı'ndaki Bozlu Art Project'te.

Rahmi Aksungur

Aloş

